

ZARZĄDZENIE Nr 194/2018
PREZYDENTA MIASTA TOMASZOWA MAZOWIECKIEGO
z dnia 30 maja 2018 r.

w sprawie sprawozdania finansowego Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki za 2017 rok.

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 994, poz. 1000) oraz art. 270 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z 2018 r. poz. 62, poz. 1000) - Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego zarządza, co następuje:

§ 1. Przedkłada się Radzie Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego sprawozdanie finansowe Gminy Miasto Tomaszowa Mazowieckiego sporządzone na dzień 31 grudnia 2017 roku, na które składa się:

- 1) bilans z wykonania budżetu, zamykający się po stronie aktywów i pasywów sumą bilansową w wysokości 27.931.283,51 zł i skumulowanym niedoborem budżetu w kwocie +/- 52.201.406,33 zł - załącznik nr 1;
- 2) łączny bilans obejmujący dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych, zamykający się po stronie aktywów i pasywów sumą bilansową w wysokości 613.288.207,08 zł i wynikiem finansowym netto 66.332.677,65 zł – załącznik nr 2;
- 3) łączny rachunek zysków i strat obejmujący dane wynikające z rachunków zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych, wykazujący łączny wynik finansowy netto (zysk) w wysokości 66.332.677,65 zł – załącznik nr 3;
- 4) łączne zestawienie zmian w funduszu obejmujące dane wynikające z zestawień zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych, ustalające łączny fundusz jednostek w kwocie 556.842.123,92 zł – załącznik nr 4.

§ 2. Do sprawozdania finansowego wymienionego w § 1, załącza się objaśnienia oraz dane uzupełniające w układzie jednostek objętych łącznym sprawozdaniem finansowym, w tym:

- 1) aktywa trwałe – załącznik nr 2.1;
- 2) aktywa obrotowe – załącznik nr 2.2;
- 3) zobowiązania krótkoterminowe, fundusze specjalne i rozliczenia międzyokresowe – załącznik nr 2.3;
- 4) rachunek zysków i strat – załącznik nr 3.1;
- 5) zestawienie zmian w funduszu – załącznik nr 4.1.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

Gmina Miasto Tomaszów Maz. ul. POW 10/16 97-200 TOMASZÓW MAZOWIECKI	BILANS z wykonania budżetu państwa, jednostki samorządu terytorialnego	Załącznik nr 1 do
	Gmina TOMASZÓW MAZOWIECKI	Zarządzenia Nr 194/2018 Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 30.05.2018 r. w sprawie sprawozdania finansowego Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki za 2018 r.
Numer identyfikacyjny REGON 590648310	sporządzony na dzień 31-12-2017 r.	

AKTYWA	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	PASYWA	Stan na początek roku	Stan na koniec roku
I Środki pieniężne	24 116 590,62	26 361 592,44	I Zobowiązania	74 416 484,26	95 890 332,94
I.1 Środki pieniężne	24 116 590,62	26 361 592,44	I.1 Zobowiązania finansowe	74 286 939,22	94 242 844,22
I.1.1 Środki pieniężne budżetu	23 613 150,11	23 310 326,32	I.1.1 Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00	0,00
I.1.2 Pozostałe środki pieniężne	503 440,51	3 051 266,12	I.1.2 Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	74 286 939,22	94 242 844,22
II Należności i rozliczenia	1 535 757,83	1 569 691,07	I.2 Zobowiązania wobec budżetów	118 598,99	1 647 488,72
II.1 Należności finansowe	0,00	0,00	I.3 Pozostałe zobowiązania	10 946,05	0,00
II.1.1 Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00	0,00	II Aktywa netto budżetu	-51 816 564,81	-71 163 513,43
II.1.2 Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	0,00	0,00	II.1 Wynik wykonania budżetu (+,-)	9 681 133,57	-20 365 884,50
II.2 Należności od budżetów	1 421 947,76	1 314 327,09	II.1.1 Nadwyżka budżetu (+)	10 065 975,09	0,00
II.3 Pozostałe należności i rozliczenia	113 810,07	255 363,98	II.1.2 Deficyt budżetu (-)	0,00	-18 962 107,10
III Inne aktywa	0,00	0,00	II.1.3 Niewykonane wydatki (-)	-384 841,52	-1 403 777,40
			II.2 Wynik na operacjach niekasowych (+,-)	125 424,48	0,00
			II.3 Rezerwa na niewygasające wydatki	384 841,52	1 403 777,40
			II.4 Środki z prywatyzacji	0,00	0,00
			II.5 Skumulowany wynik budżetu (+,-)	-62 007 964,38	-52 201 406,33
			III Inne pasywa	3 052 429,00	3 204 464,00
Suma aktywów	25 652 348,45	27 931 283,51	Suma pasywów	25 652 348,45	27 931 283,51

Informacje uzupełniające:

Symbol	Opis	Wartość
1	Udzielone gwarancje i poręczenia	17 954 799,34
2	Otrzymane gwarancje i poręczenia	0,00
3	Inne informacje istotne dla rzetelności i przejrzystości budżetu	0,00

**Bilans z wykonania budżetu Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki,
sporządzony na dzień 31 grudnia 2017 roku
– objaśnienia**

1. Bilans z wykonania budżetu sporządzony na dzień 31 grudnia 2017 r. stanowi zestawienie zasobów – aktywów i pasywów budżetu na łączną kwotę 27.931.283,51 zł.
2. Główne treści wynikające z „bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego” to stan na koniec ocenianego okresu posiadanych środków pieniężnych, należności i zobowiązań, wyniku budżetu za dany rok oraz wielkość skumulowanego deficytu lub nadwyżki z lat ubiegłych.
3. W pozycji I aktywów bilansu został wykazany faktyczny stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych organu, który na dzień 31 grudnia wynosi łącznie 26.361.592,44 zł, w tym:
 - środki pieniężne budżetu 23.310.326,32 zł,
 - pozostałe środki pieniężne 3.051.266,12 zł.
4. **Środki pieniężne budżetu** to środki, które zostaną przeznaczone na realizację wydatków w następnych okresach budżetowych. Środki w kwocie 20.105.862,32 zł stanowią środki niewykorzystane w 2017 roku, a środki w kwocie 3.204.464,00 zł otrzymane w grudniu 2017 r. z Ministerstwa Finansów stanowią 1/13 planowanej kwoty subwencji ogólnej części oświatowej na wydatki dla szkół w miesiącu styczniu 2018 r.
5. **Pozostałe środki pieniężne** to środki, które nie będą przeznaczone na pokrycie wydatków w następnym roku budżetowym. W pozycji tej wykazane zostały środki w kwocie 1.403.777,40 zł, które zgodnie z podjętymi uchwałami Rady Miejskiej zostaną przeznaczone na sfinansowanie wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego 2017. W pozostałej kwocie ujęto środki w wysokości 1.607.058,72 zł niewykorzystane w 2017 roku pochodzące z dotacji budżetu państwa wraz z odsetkami oraz środki w kwocie 40.430,00 zł niewykorzystane w 2017 r. z tytułu porozumień zawartych z ościennymi gminami w sprawie wykonania zadania publicznego z zakresu ochrony zdrowia realizowanego przez ORDN, które zgodnie z art. 168 oraz art. 251 ustawy o finansach publicznych należy zwrócić do 31 stycznia następnego roku.
6. W poz. II aktywów bilansu zostały wykazane należności i rozliczenie budżetu na łączną kwotę 1.569.691,07 zł na które składają się:
 - należności od budżetów 1.314.327,09 zł,
 - pozostałe należności i rozliczenia 255.363,98 zł.
7. **Należności od budżetów** to należności z tytułu przypadających na dzień 31 grudnia udziałów w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych (PIT i CIT), a nie przekazanych do tego dnia, zarachowane do dochodów budżetu roku 2017.
8. **Pozostałe należności** w kwocie 255.363,98 zł stanowią należności od podległych jednostek budżetowych z tytułu nieprzekazanych na dzień 31 grudnia dochodów budżetowych i nie zwróconych na ten dzień niewykorzystanych środków na wydatki.
9. Po stronie pasywów bilansu główną pozycję stanowią **zobowiązania** na łączną kwotę 95.890.332,94 zł, na którą składają się:
 - zobowiązania finansowe 94.242.844,22 zł,
 - zobowiązania wobec budżetów 1.647.488,12 zł,

10. **Zobowiązania finansowe** to zadłużenie budżetu na koniec roku z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji, w tym wobec:
1) PKO BP SA	54.174.533,22 zł,
2) Bank Spółdzielczy w Przysusze	1.420.000,00 zł,
3) Bank Spółdzielczy w Andrespolu	5.486.870,00 zł,
4) Pekao SA	32.423.435,00 zł,
5) WFOŚiGW	738.006,00 zł.
11. **Zobowiązania wobec budżetów** to niewykorzystane w 2017 roku i niezwrócone na dzień 31 grudnia dotacje z budżetu państwa wraz z odsetkami i wobec jednostek samorządu terytorialnego .
12. W II pozycji pasywów bilansu zostały wykazane **aktywa netto budżetu** w łącznej kwocie (-) 71.163.513,43 zł, na które składają się:
- wynik budżetu roku 2017	(-) 20.365.884,50 zł,
- rezerwa na niewygasające wydatki	1.403.777,40 zł,
- skumulowany niedobór budżetu	(-) 52.201.406,33 zł.
13. **Wynik budżetu za 2017 rok** to wynik zrealizowanych dochodów i poniesionych wydatków, w tym okresie oraz niewykonanych wydatków, ustalonych w drodze uchwał Rady Miejskiej jako wydatki niewygasające z upływem roku budżetowego.
14. **Rezerwa na wydatki niewygasające** utworzona została zgodnie z podjętymi uchwałami Rady Miejskiej na sfinansowanie wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego 2017.
15. **Skumulowany wynik budżetu** to narastająca suma deficytów i nadwyżek z poprzednich lat budżetowych.
16. Ostatnią pozycją w pasywach bilansu są inne pasywa, w których zostały wykazane **rozliczenia międzyokresowe** z tytułu otrzymanych do 31 grudnia środków z subwencji oświatowej na rok następny.
17. Ponadto w informacji uzupełniającej do bilansu zostały wykazane udzielone **poręczenia dla TTBS oraz dla MZK** na łączną kwotę 17.954.799,34 zł jako zobowiązania pozabilansowe.

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki ul. P.O.W. 10/16 97-200 TOMASZÓW MAZOWIECKI Numer identyfikacyjny REGON 590648310		BILANS ŁĄCZNY samorządowych jednostek budżetowych sporządzony na dzień 31-12-2017 r.		Załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 194/2018 Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 30.05.2018 r. w sprawie sprawozdania finansowego Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki za 2017 r.	
AKTYWA	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	PASYWA	Stan na początek roku	Stan na koniec roku
A Aktywa trwałe	481 281 597,99	541 824 056,66	A Fundusz	488 892 762,56	556 842 123,92
A.I Wartości niematerialne i prawne	35 487,74	184 109,16	A.I Fundusz jednostki	439 730 953,89	490 546 660,23
A.II Rzeczowe aktywa trwałe	382 094 300,28	411 485 028,11	A.II Wynik finansowy netto (+,-)	49 163 151,94	66 332 677,65
A.II.1 Środki trwałe	361 451 131,90	403 833 500,48	A.II.1 Zysk netto (+)	207 737 040,52	238 028 196,11
A.II.1.1 Grunty	159 492 574,15	165 133 336,39	A.II.2 Strata netto (-)	-158 573 888,58	-171 695 518,46
A.II.1.2 Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	195 250 248,47	226 294 547,51	A.III Nadwyżka środków obrotowych (-)	-1 343,27	-37 213,96
A.II.1.3 Urządzenia techniczne i maszyny	3 473 087,01	8 264 877,22	A.IV Odpisy z wyniku finansowego (-)	0,00	0,00
A.II.1.4 Środki transportu	2 589 353,75	2 255 131,17	A.V Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek	0,00	0,00
A.II.1.5 Inne środki trwałe	645 868,52	1 885 608,19	B Państwowe fundusze celowe	0,00	0,00
A.II.2 Środki trwałe w budowie (Inwestycje)	20 643 168,38	7 651 527,63	C Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	47 836 696,15	51 675 889,06
A.II.3 Zaliczka na środki trwałe w budowie (inwestycje)	0,00	0,00	C.I Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00
A.III Należności długoterminowe	3 140 169,97	1 480 079,39	C.II Zobowiązania krótkoterminowe	47 835 283,91	51 675 889,06
A.IV Długoterminowe aktywa finansowe	96 011 640,00	128 674 840,00	C.II.1 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	914 542,56	833 457,77
A.IV.1 Akcje i udziały	96 011 640,00	128 674 840,00	C.II.2 Zobowiązania wobec budżetów	40 868 365,73	44 467 043,87
A.IV.2 Inne papiery wartościowe	0,00	0,00	C.II.3 Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń	934 706,04	985 673,46
A.IV.3 Inne długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00	C.II.4 Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	4 651 894,47	4 873 148,76
A.V Wartość mienia zlikwidowanych jednostek	0,00	0,00	C.II.5 Pozostałe zobowiązania	219 459,14	110 982,08

B. Aktywa obrotowe	62 749 585,35	71 464 150,42	C.II.6 Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów)	131 714,95	150 361,12
B.I Zapasy	349 023,30	299 020,68	C.II.7 Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych	114 601,02	255 222,00
B.I.1 Materiały	349 023,30	299 020,68	C.III Rezerwy na zobowiązania	1 412,24	0,00
B.I.2 Półprodukty i produkty w toku	0,00	0,00	D Fundusze specjalne	4 034 499,43	3 069 445,33
B.I.3 Produkty gotowe	0,00	0,00	D.1 Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	4 034 499,43	3 069 445,33
B.I.4 Towary	0,00	0,00	D.2 Inne fundusze	0,00	0,00
B.II Należności krótkoterminowe	61 297 249,31	70 445 178,65	E Rozliczenia międzyokresowe	3 267 225,20	1 700 748,77
B.II.1 Należności z tytułu dostaw i usług	21 995,00	16 169,60	E.I Rozliczenia międzyokresowe przychodów	3 255 699,39	1 457 660,39
B.II.2 Należności od budżetów	78 595,85	1 335 097,51	E.II Inne rozliczenia międzyokresowe	11 525,81	243 088,38
B.II.3 Należności z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń	0,00	0,00			
B.II.4 Pozostałe należności	61 196 658,46	69 093 911,54			
B.II.5 Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych	0,00	0,00			
B.III Krótkoterminowe aktywa finansowe	1 067 621,15	697 501,15			
B.III.1 Środki pieniężne w kasie	0,00	0,00			
B.III.2 Środki pieniężne na rachunkach bankowych	372 861,95	647 802,15			
B.III.3 Środki pieniężne państwowego funduszu celowego	0,00	0,00			
B.III.4 Inne środki pieniężne	694 759,20	49 699,00			
B.III.5 Akcje lub udziały	0,00	0,00			
B.III.6. Inne papiery wartościowe	0,00	0,00			
B.III.7 inne krótkoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00			
B.IV Rozliczenia międzyokresowe	35 691,59	22 449,94			
Suma aktywów	544 031 183,34	613 288 207,08	Suma pasywów	544 031 183,34	613 288 207,08

A. Objaśnienie - wykazane w bilansie wartości aktywów trwałych i obrotowych są pomniejszone odpowiednio o umorzenie i odpisy aktualizujące.

B. Informacje uzupełniające istotne dla rzetelności i przejrzystości sytuacji finansowej i majątkowej:

Symbol	Opis	Wartość
1	Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych	1 196 882,26
2	Umorzenie środków trwałych	127 898 297,22
3	Umorzenie pozostałych środków trwałych	14 722 457,96
4	Odpisy aktualizujące środki trwałe	0,00
5	Odpisy aktualizujące środki trwałe w budowie	0,00
6	Odpisy aktualizujące wartości niematerialne i prawne	0,00
7	Odpisy aktualizujące należności	10 930 480,38
8	Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek i zakładów budżetowych	0,00
9	Zobowiązania wobec budżetów	38 906,30
10	Pozostałe należności od jednostek i zakładów budżetowych	38 906,30

Łączny bilans obejmujący dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych na dzień 31 grudnia 2017 roku - objaśnienia

1. Łączny bilans obejmuje wszystkie samorządowe jednostki budżetowe. Jest jednym z trzech elementów sprawozdania finansowego (obok rachunku zysków i strat i zestawienia zmian w funduszu jednostek), który przedstawia sytuację majątkowo-finansową tych jednostek na dzień 31 grudnia 2017 roku.
2. Bilans jednostek dostarcza informacji o wartości poszczególnych elementów aktywów i pasywów jednostek organizacyjnych. Na wartość aktywów jednostek organizacyjnych składają się aktywa trwale i obrotowe. Pasywa obejmują źródła finansowania składników majątkowych oraz rozliczenia międzyokresowe.
3. Łączny bilans jednostek na dzień 31.12.2017 roku zamykał się po stronie aktywów i pasywów sumą bilansową w wysokości 613.288.207,08 zł i wynikiem finansowym netto 66.332.677,65 zł (załącznik Nr 2 do zarządzenia).

Aktywa trwale stanowią wartości niematerialne i prawne, rzeczowe aktywa trwale, należności długoterminowe oraz długoterminowe aktywa finansowe. Wartość aktywów trwałych na dzień 31.12.2017 roku wynosiła 541.824.056,66 zł i wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 60.542.458,67 zł, tj. 12,58%.

4. **Wartości niematerialne i prawne** to nabyte przez jednostki prawa majątkowe o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższej niż rok, przeznaczone na potrzeby jednostek, a w szczególności programy komputerowe i inne licencje, których łączna wartość netto tzn. pomniejszona o naliczone umorzenie na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 184.109,16 zł i wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 148.621,42 zł, tj. o 418,80%.
5. **Rzeczowe aktywa trwale**, to przede wszystkim środki trwale o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostek. Zalicza się do nich w szczególności: nieruchomości w tym grunty, prawo wieczystego użytkowania gruntów, budynki i lokale, budowle (obiekty inżynierii lądowej i wodnej), urządzenia techniczne i maszyny, środki transportu i inne rzeczy. Wartość netto środków trwałych na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 403.833.500,48 zł i wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 42.382.368,58 zł, tj. o 11,73%.
W skład środków trwałych wchodzi także środki trwale użytkowane przez samorządowe instytucje kultury i komunalny zasób mieszkaniowy wydzierżawiony TTBS.
6. **Grunty** wykazane w bilansie są ewidencjonowane w Urzędzie Miasta i w samorządowych jednostkach budżetowych i na dzień 31.12.2017 r. stanowią wartość 165.133.336,39 zł i wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 5.640.762,24 zł, tj. 3,54%. Powyższy wzrost wartości wynika z otrzymanych nieodpłatnie w drodze komunalizacji gruntów oraz nabytych na podstawie innych aktów prawnych.
7. Wartość **środków trwałych** z wyłączeniem gruntów w bilansie wykazywana jest w wartości netto, co oznacza, że pierwotna wartość ich nabycia co roku pomniejszana jest o umorzenie, które obliczane jest za pomocą stawek amortyzacyjnych. A zatem umorzenie co roku zmniejsza wartość posiadanych środków trwałych, zwiększa je natomiast zakup oraz wytworzenie nowych środków trwałych.
Wartość netto środków trwałych na dzień 31.12.2017 roku stanowiły:

- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	226.294.547,51 zł
- urządzenia techniczne i maszyny	8.264.877,22 zł
- środki transportu	2.255.131,17 zł
- inne środki trwale	1.885.608,19 zł
8. Wartość dotychczas naliczonego umorzenia została wykazana w części „B” informacji uzupełniających do bilansu, z której wynika:

- umorzenie wartości niematerialnych i prawnych	1.196.882,26 zł
- umorzenie środków trwałych	127.898.297,22 zł.
9. **Środki trwale w budowie (inwestycje)** to nakłady poniesione w okresie sprawozdawczym lub latach wcześniejszych na budowę nowych środków trwałych i nie zakończonych na dzień 31.12.2017 roku. Wartość inwestycji nie zakończonych na dzień bilansowy wynosiła 7.651.527,63 zł.
10. **Należności długoterminowe** to należności, których termin płatności jest dłuższy niż 12 miesięcy od dnia bilansowego.
W pozycji tej zostały wykazane głównie należności warunkowe powstałe na podstawie ustawy z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody z tytułu usunięcia drzew lub krzewów na terenie miasta oraz należności z tytułu sprzedaży nieruchomości na raty i innych dochodów realizowanych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami.
- Łącznie należności długoterminowe na dzień 31.12.2017 r. wynosiły 1.480.079,39 zł, w tym między innymi:
- warunkowe odroczenia terminów opłat i kar za usunięcie drzew i krzewów	1.182.436,11 zł
- należności z tytułu sprzedaży na raty	257.591,18 zł
- należności z tyt. podatku od nieruchomości od osób fizycznych	821,30 zł
- należności z tytułu dzierżawy	16.424,50 zł
- należności z tyt. opłaty adiacenckiej	387,30 zł
- pozostałe należności długoterminowe	22.419,00 zł
11. **Długoterminowe aktywa finansowe** to wartość udziałów wniesionych do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wkładów wniesionych do spółdzielni.
Wartość długoterminowych aktywów finansowych na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 128.674.840,00 zł, w tym udziały:
- w Zakładzie Gospodarki Ciepłowniczej	8.155.000,00 zł
- w Tomaszowskim Towarzystwie Budownictwa Społecznego	17.584.840,00 zł
- w Zakładzie Gospodarki Wodno – Kanalizacyjnej	64.974.000,00 zł
- w Miejskim Zakładzie Komunikacyjnym	36.951.000,00 zł
- w Tomaszowskim Centrum Sportu	1.000.000,00 zł
- oraz wkłady w Tomaszowskiej Spółdzielni Socjalnej „Impuls”	10.000,00 zł.
12. Szczegółowe zestawienie aktywów trwałych w układzie poszczególnych jednostek organizacyjnych objętych bilansem łącznym zawiera załącznik Nr 2.1 do zarządzenia.
13. **Aktywa obrotowe** stanowią: zapasy materiałowe, należności krótkoterminowe, środki pieniężne oraz rozliczenia między okresowe. Wartość aktywów obrotowych na dzień 31.12.2017 roku wynosiła 71.464.150,42 zł i wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 8.714.565,07 zł, tj. o 13,89%.
14. **Zapasy materiałowe**, to zakupione w ciągu roku materiały na potrzeby własne jednostek i nieużyte na dzień 31 grudnia, przechowywane w magazynach własnych. Wartość zapasów tych na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 299.020,68 zł i zmalała w stosunku do roku poprzedniego o 50.002,62 zł, tj. o 14,33%.
15. Najbardziej znaczącą pozycję w aktywach obrotowych stanowią **należności krótkoterminowe**, których stan na dzień 31.12.2017 roku wynosił 70.445.178,65 zł, w tym:
- należności z tytułu dostaw i usług	16.169,60 zł
- należności od budżetów	1.335.097,51 zł
- pozostałe należności	69.093.911,54 zł.
16. **Należności z tytułu dostaw i usług** to bieżące należności z tytułu wpływu z usług, dzierżaw, najmu, które nie zostały zapłacone na dzień 31.12.2017 r.
17. **Pozostałe należności** to należności przede wszystkim z tytułu podatków i opłat lokalnych oraz naliczonych od nich odsetek pomniejszych o odpis aktualizujący, należności z tytułu wypłaconych

zaliczek alimentacyjnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego, a także należności od pracowników z tytułu udzielonych im pożyczek z ZFŚS na cele mieszkaniowe. Łączna wartość odpisów aktualizujących należności na dzień 31.12.2017 roku wynosiła 10.930.480,38 zł i została wykazana w części „B” informacji uzupełniającej do bilansu. Stan pozostałych należności krótkoterminowych w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 7.897.253,08 zł, tj. o 12,90%.

18. **Krótkoterminowe aktywa finansowe** to środki pieniężne na wszystkich rachunkach bankowych i w kasie w dniu 31.12.2017 r. wszystkich jednostek objętych bilansem łącznym, których stan wynosił 697.501,15 zł i był niższy w stosunku do roku poprzedniego o 370.120,00 zł, tj. o 34,67%.
19. **Środki pieniężne** na rachunkach bankowych w jednostkach budżetowych (poz. B.III.2 bilansu) to przede wszystkim środki z tytułu zrealizowanych dochodów i nie przekazanych do budżetu do 31.12.2017 r. oraz środki przekazane na wydatki, niewykorzystane i nie zwrócone do budżetu do 31.12.2017 roku.
20. **Inne środki pieniężne** to środki na dzień 31.12.2017 r. przechowywane na rachunkach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i na rachunkach sum depozytowych z tytułu wadium, zabezpieczenia należytego wykonania umów i rękojmi, nie rozliczone na dzień 31.12.2017 roku.
21. **Rozliczenia międzyokresowe** na łączną kwotę 22.449,94 zł to rozliczenia w czasie kosztów, które zostały poniesione w okresie sprawozdawczym, a będą obciążały koszty i wynik roku następnego.
22. Szczegółowe zestawienie aktywów obrotowych w układzie poszczególnych jednostek organizacyjnych objętych bilansem łącznym zawiera załącznik Nr 2.2 do zarządzenia.
23. Po stronie pasywów największą pozycję stanowi **fundusz**, składający się z funduszy jednostek i ich wynik finansowy netto, które zostały szczegółowo omówione w kolejnych elementach łącznego sprawozdania finansowego, jakimi są rachunek zysków i strat (załącznik Nr 3 do zarządzenia) i zestawienie zmian w funduszu (załącznik Nr 4 do zarządzenia).
24. Główną pozycją wazącą po stronie pasywów w łącznym bilansie są **zobowiązania krótkoterminowe**, gdyż stanowią one obraz działalności jednostek przejawiającej się na zaciąganiu zobowiązań na finansowanie ich podstawowej działalności na kolejny rok budżetowy, które są niezbędne do ich normalnego funkcjonowania, zaciągnięte w ramach udzielonych w uchwale budżetowej upoważnień oraz na podstawie przepisów obowiązujących ustaw. Zobowiązania te prezentowane są według poszczególnych tytułów dłużnych.
25. **Zobowiązania krótkoterminowe** na dzień 31.12.2017 r. łącznie stanowiły kwotę 51.675.889,06 zł, w tym z tytułu:

- dostaw i usług	833.457,77 zł
- wobec budżetów	44.467.043,87 zł
- ubezpieczeń społecznych	985.673,46 zł
- wynagrodzeń	4.873.148,76 zł
- pozostałych zobowiązań	110.982,08 zł
- sum obcych (depozytowe zabezpieczenie wykonania umów)	150.361,12 zł
- rozliczeń z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych	255.222,00 zł

i były wyższe od stanu na początek roku o 3.840.605,15 zł, tj. o 8,03%.
26. **Zobowiązania z tytułu dostaw i usług** to zobowiązania dotyczące zakupu materiałów i usług, niezbędnych dla zapewnienia ciągłości działania jednostek, zaciągane na podstawie udzielonych upoważnień kierownikom jednostek.
27. **Zobowiązania wobec budżetów** to zobowiązania przede wszystkim MOPS z tytułu rozliczeń wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczeń

wychowawczych wobec budżetu państwa, a także zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu należnych podatków.

28. **Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych** to zobowiązania wobec ZUS z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne naliczone od wynagrodzeń (dodatkowego wynagrodzenia rocznego) w ciężar kosztów roku 2017, które staną się wymagalne w 2018 roku po wypłaceniu wynagrodzenia.
29. **Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń** to wartość zobowiązań z tytułu niewypłaconych wynagrodzeń w 2017 roku, w tym z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za rok 2017.
30. **Pozostałe zobowiązania** to zobowiązania nie ujęte w wymienionych wcześniej pozycjach (pkt 27-29).
31. **Sumy obce depozytowe** to zobowiązania wobec wykonawców robót, z tytułu wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umów lub z tytułu rękojmi.
32. Kolejną pozycję w pasywach stanowią **fundusze specjalne** w kwocie 3.069.445,33 zł, które w łącznym bilansie jednostek stanowią zakładowy fundusz świadczeń oraz fundusz świadczeń zdrowotnych dla nauczycieli tworzony zgodnie z obowiązującymi przepisami w każdej jednostce.
33. **Rozliczenia międzyokresowe przychodów** występują głównie w Urzędzie Miasta z tytułu ustalonych opłat i kar za usunięcie drzew lub krzewów z terenu Miasta z odroczonym terminem płatności na lata przyszłe, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, przyszłych dochodów z tytułu sprzedaży nieruchomości na raty, zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami i stanowią kwotę 1.457.660,39 zł.
34. Ostatnią pozycją omawianego bilansu są **inne rozliczenia międzyokresowe** w kwocie 243.088,38 zł, stanowiące bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, które obciążają koszty rodzajowe i wynik okresu sprawozdawczego, natomiast ich rozliczenie finansowe nastąpi w następnym roku.
35. Szczegółowe zestawienie zobowiązań krótkoterminowych, funduszy specjalnych oraz rozliczeń międzyokresowych przychodów w układzie poszczególnych jednostek organizacyjnych objętych bilansem łącznym zawiera załącznik Nr 2.3 do zarządzenia.
36. Ponadto bilans w danych uzupełniających zawiera informacje o wartości umorzenia pozostałych środków trwałych i wyposażenia, które na dzień 31.12.2017 roku wynosiło 14.722.457,96 zł. Powyższe wartości odzwierciedlają wartość użytkowanych w jednostkach pozostałych środków trwałych i wyposażenia, których cena jednostkowa nabycia nie przekracza 3.500,00 zł, a także zbiorów bibliotecznych. Wartości tych składników majątkowych umarza się w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania, a zatem nie występują w aktywach bilansu.
37. Załącznik 2.2.-łączne zestawienie aktywów obrotowych oraz załącznik 2.3.- łączne zestawienie zobowiązań krótkoterminowych, funduszy specjalnych i rozliczeń międzyokresowych wszystkich jednostek budżetowych przedstawiają dane z uwzględnieniem wzajemnych wyłączeń.

Zestawienie aktywów trwałych w układzie jednostek objętych łącznym bilansem sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 r.

	AKTYWA	URZĄD MIASTA		SZKOŁY I PRZEDSZKOLA		MOPS		ZDIUM	
		Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku
A.	Aktywa trwałe	410 290 232,58	474 272 571,58	62 112 155,89	57 947 359,89	2 219 285,21	2 128 980,08	3 529 264,30	4 404 633,38
A.I.	Wartości niematerialne i prawne	22 219,58	174 489,60						
A.II.	Rzeczowe aktywa trwałe	311 142 214,61	343 965 581,59	62 112 155,89	57 947 359,89	2 193 273,63	2 106 561,08	3 529 264,30	4 404 633,38
A.II.1	Środki trwałe	290 499 046,23	336 447 793,11	62 112 155,89	57 942 462,74	2 193 273,63	2 106 561,08	3 529 264,30	4 275 791,38
A.II.1.1.	Grunty	141 938 635,15	149 407 560,39	14 923 404,00	13 095 241,00	464 419,00	464 419,00	1 126 080,00	1 126 080,00
A.II.1.2.	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	144 264 631,76	176 779 669,07	45 587 749,82	43 649 919,01	1 632 457,03	1 574 226,61	1 759 721,33	2 375 091,42
A.II.1.3.	Urządzenia techniczne i maszyny	1 906 076,67	7 005 925,05	1 517 230,11	1 125 217,44	13 429,12	8 317,75	26 148,73	111 735,26
A.II.1.4.	Środki transportu	2 118 803,18	1 774 931,93			81 748,32	59 204,12	356 678,64	362 939,61
A.II.1.5.	Inne środki trwałe	270 899,47	1 479 706,67	83 771,96	72 085,29	1 220,16	393,60	260 635,60	299 945,09
A.II.2.	Środki trwałe w budowie (inwestycje)	20 643 168,38	7 517 788,48		4 897,15				128 842,00
A.II.3	Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)								
A.III.	Należności długoterminowe	3 114 158,39	1 457 660,39			26 011,58	22 419,00		
A.IV.	Długoterminowe aktywa finansowe	96 011 640,00	128 674 840,00						
A.IV.1.	Akcje i udziały	96 011 640,00	128 674 840,00						
A.IV.2	Papiery wartościowe długoterminowe								
A.IV.3.	Inne długoterminowe aktywa finansowe								
A.V	Wartość mienia zlikwidowanych jednostek								

Zestawienie aktywów trwałych w układzie jednostek objętych łącznym bilansem sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 r.

	AKTYWA	ORDN		CUW		ŻŁOBEK		STRAŻ MIEJSKA		RAZEM	
		Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku
A.	Aktywa trwałe	1 478 897,49	1 423 623,61		9 619,56	1 619 638,91	1 572 755,55	32 123,61	64 513,01	481 281 597,99	541 824 056,66
A.I.	Wartości niematerialne i prawne	13 268,16			9 619,56					35 487,74	184 109,16
A.II.	Rzeczowe aktywa trwałe	1 465 629,33	1 423 623,61			1 619 638,91	1 572 755,55	32 123,61	64 513,01	382 094 300,28	411 485 028,11
A.II.1	Środki trwałe	1 465 629,33	1 423 623,61			1 619 638,91	1 572 755,55	32 123,61	64 513,01	361 451 131,90	403 833 500,48
A.II.1.1.	Grunty	522 036,00	522 036,00			518 000,00	518 000,00			159 492 574,15	165 133 336,39
A.II.1.2.	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	910 342,88	865 580,65			1 095 345,65	1 050 060,75			195 250 248,47	226 294 547,51
A.II.1.3.	Urządzenia techniczne i maszyny	3 909,12	2 529,42			6 293,26	4 694,80		6 457,50	3 473 087,01	8 264 877,22
A.II.1.4.	Środki transportu							32 123,61	58 055,51	2 589 353,75	2 255 131,17
A.II.1.5.	Inne środki trwałe	29 341,33	33 477,54							645 868,52	1 885 608,19
A.II.2.	Środki trwałe w budowie (inwestycje)									20 643 168,38	7 651 527,63
A.II.3	Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)										
A.III.	Należności długoterminowe									3 140 169,97	1 480 079,39
A.IV.	Długoterminowe aktywa finansowe									96 011 640,00	128 674 840,00
A.IV.1.	Akcje i udziały									96 011 640,00	128 674 840,00
A.IV.2	Papiery wartościowe długoterminowe										
A.IV.3.	Inne długoterminowe aktywa finansowe										
A.V	Wartość mienia zlikwidowanych jednostek										

Zestawienie aktywów obrotowych w układzie jednostek objętych łącznym bilansem sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 r.

	AKTYWA	URZĄD MIASTA		SZKOŁY I PRZEDSZKOLA		MOPS		ZDIUM		CUW
		Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na koniec roku
B.	Aktywa obrotowe	23 178 598,05	29 078 882,63	4 162 095,12	244 666,63	35 078 486,98	38 874 124,09	329 991,79	358 423,18	2 927 564,27
B.I.	Zapasy	76 235,30	91 970,57	157 269,87	108 350,34	2 155,19	1 759,90	111 996,83	96 749,49	
B.I.1.	Materialy	76 235,30	91 970,57	157 269,87	108 350,34	2 155,19	1 759,90	111 996,83	96 749,49	
B.I.2.	Półprodukty i produkty w toku									
B.I.3.	Produkty gotowe									
B.I.4.	Towary									
B.II.	Należności krótkoterminowe	22 795 728,06	28 478 332,37	3 298 975,78	55 582,35	35 074 081,93	38 858 182,76	136 340,76	164 473,28	2 920 849,18
B.II.1.	Należności z tytułu dostaw i usług	23,37	66,96	20 212,04	16 075,64					
B.II.2.	Należności od budżetów	64 883,66	1 335 091,50	41,07				13 671,12		
B.II.3.	Należności z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń									
B.II.4.	Pozostałe należności	22 730 821,03	27 143 173,91	3 278 722,67	39 506,71	35 074 081,93	38 858 182,76	122 669,64	164 473,28	2 920 849,18
B.II.5.	Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych									
B.III.	Krótkoterminowe aktywa finansowe	302 526,47	504 276,24	680 791,17	72 867,25	2 249,86	14 181,43	75 129,13	89 398,69	6 715,09
B.III.1.	Środki pieniężne w kasie									
B.III.2.	Środki pieniężne na rachunkach bankowych	289 465,92	499 598,77	28 542,77	72 731,25	799,78	4 408,72	54 053,48	54 285,87	6 715,09
B.III.3.	Środki pieniężne państwowego funduszu celowego									
B.III.4.	Inne środki pieniężne	13 060,55	4 677,47	652 248,40	136,00	1 450,08	9 772,71	21 075,65	35 112,82	
B.III.5.	Akcje i udziały									
B.III.6.	Inne papiery wartościowe									
B.III.7.	Inne krótkoterminowe aktywa finansowe									
B.IV	Rozliczenia międzyokresowe	4 108,22	4 303,45	25 058,30	7 866,69			6 525,07	7 801,72	
	Suma aktywów	433 468 830,63	503 351 454,21	66 274 251,01	58 192 026,52	37 297 772,19	41 003 104,17	3 859 256,09	4 763 056,56	2 937 183,83

Zestawienie aktywów obrotowych w układzie jednostek objętych łącznym bilansem sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 r.

AKTYWA	ORDN		ŻŁOBEK		STRAŻ MIEJSKA		Wyłączenia		RAZEM	
	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku
Aktywa obrotowe	6 761,51	2 895,70	11 353,70	7 938,81	163,01	8 561,41	-17 864,81	-38 906,30	62 749 585,35	71 464 150,42
Zapasy			1 366,11	190,38					349 023,30	299 020,68
Materiały			1 366,11	190,38					349 023,30	299 020,68
Półprodukty i produkty w toku										
Produkty gotowe										
Towary										
Należności krótkoterminowe		6,01	9 987,59	6 632,00		27,00	-17 864,81	-38 906,30	61 297 249,31	70 445 178,65
Należności z tytułu dostaw i usług			1 759,59			27,00			21 995,00	16 169,60
Należności od budżetów		6,01							78 595,85	1 335 097,51
Należności z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń										
Pozostałe należności			8 228,00	6 632,00			-17 864,81	-38 906,30	61 196 658,46	69 093 911,54
Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych										
Krótkoterminowe aktywa finansowe	6 761,51	411,61		1 116,43	163,01	8 534,41			1 067 621,15	697 501,15
Środki pieniężne w kasie										
Środki pieniężne na rachunkach bankowych		411,61		1 116,43		8 534,41			372 861,95	647 802,15
Środki pieniężne państwowego funduszu celowego										
Inne środki pieniężne	6 761,51				163,01				694 759,20	49 699,00
Akcje i udziały										
Inne papiery wartościowe										
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe										
Rozliczenia międzyokresowe		2 478,08							35 691,59	22 449,94
Suma aktywów	1 485 659,00	1 426 519,31	1 630 992,61	1 580 694,36	32 286,62	73 074,42	-17 864,81	-38 906,30	544 031 183,34	613 288 207,08

Zestawienie zobowiązań krótkoterminowych, funduszy specjalnych i rozliczeń międzyokresowych w układzie jednostek objętych łącznym bilansem sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 r.

	PASywa	URZĄD MIASTA		SZKOŁY I PRZEDSZKOLA		MOPS		ZDiUM		CUW
		Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na koniec roku
C.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	1 809 887,04	1 820 073,34	4 240 961,52	4 409 915,22	40 990 702,11	44 773 247,28	561 020,63	405 936,46	84 366,99
C.I.	Zobowiązania długoterminowe									
C.II.	Zobowiązania krótkoterminowe	1 809 887,04	1 820 073,34	4 239 549,28	4 409 915,22	40 990 702,11	44 773 247,28	561 020,63	405 936,46	84 366,99
C.II.1	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	512 834,84	548 856,64	85 392,90	178 469,97	16 593,16	9 712,16	296 333,98	85 358,36	3 311,01
C.II.2	Zobowiązania wobec budżetów	161 947,77		3 068,09	44 149,14	40 675 829,75	44 413 302,86	45 384,93	47 453,44	
C.II.3	Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń	130 151,46	147 076,13	653 037,64	653 328,33	48 320,95	56 057,47	63 754,55	83 620,06	11 789,90
C.II.4	Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	675 307,90	766 805,81	3 416 110,43	3 434 942,06	249 047,21	289 971,98	109 275,27	143 069,86	63 935,70
C.II.5	Pozostałe zobowiązania	122 944,79	3 091,13	81 940,22	95 413,77	111,28	523,30	7 455,97	2 726,88	5 200,00
C.II.6	Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów)	131 714,95	150 361,12							
C.II.7	Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych	74 985,33	203 882,51		3 611,95	799,76	3 679,51	38 815,93	43 707,86	130,38
C.III	Rezerwy na zobowiązania			1 412,24						
D.	Fundusze specjalne	56 473,45	71 163,95	3 922 564,15		27 461,66	32 191,71	21 075,65	35 112,82	2 922 233,89
D.1.	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	56 473,45	71 163,95	3 922 564,15		27 461,66	32 191,71	21 075,65	35 112,82	2 922 233,89
D.2.	Inne fundusze									
E.	Rozliczenia międzyokresowe	3 125 684,20	1 609 212,92		89 375,18			141 541,00		478,17
E.I.	Rozliczenia międzyokresowe przychodów	3 114 158,39	1 457 660,39					141 541,00		
E.II.	Inne rozliczenia międzyokresowe	11 525,81	151 552,53		89 375,18					478,17

Zestawienie zobowiązań krótkoterminowych, funduszy specjalnych i rozliczeń międzyokresowych w układzie jednostek objętych łącznym bilansem sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 r.

	PASYWA	ORDN		ŻŁÓBEK		STRAŻ MIEJSKA		Wyłączenia		RAZEM	
		Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Stan na początek roku	Stan na koniec roku
C.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	82 466,24	83 275,59	63 078,61	73 342,67	106 444,81	64 637,81	-17 864,81	-38 906,30	47 836 696,15	51 675 889,06
C.I.	Zobowiązania długoterminowe										
C.II.	Zobowiązania krótkoterminowe	82 466,24	83 275,59	63 078,61	73 342,67	106 444,81	64 637,81	-17 864,81	-38 906,30	47 835 283,91	51 675 889,06
C.II.1	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		820,84	3 170,94	5 906,09	216,74	1 022,70			914 542,56	833 457,77
C.II.2	Zobowiązania wobec budżetów				981,23		63,50	-17 864,81	-38 906,30	40 868 365,73	44 467 043,87
C.II.3	Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń	13 101,84	13 433,23	8 710,59	9 852,46	17 629,01	10 515,88			934 706,04	985 673,46
C.II.4	Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	67 048,92	68 881,96	46 505,68	52 505,66	88 599,06	53 035,73			4 651 894,47	4 873 148,76
C.II.5	Pozostałe zobowiązania	2 315,48		4 691,40	4 027,00					219 459,14	110 982,08
C.II.6	Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów)									131 714,95	150 361,12
C.II.7	Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych		139,56		70,23					114 601,02	255 222,00
C.III	Rezerwy na zobowiązania									1 412,24	
D.	Fundusze specjalne	6 761,51	272,05			163,01	8 470,91			4 034 499,43	3 069 445,33
D.1.	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	6 761,51	272,05			163,01	8 470,91			4 034 499,43	3 069 445,33
D.2.	Inne fundusze										
E.	Rozliczenia międzyokresowe		1 469,54		212,96					3 267 225,20	1 700 748,77
E.I.	Rozliczenia międzyokresowe przychodów									3 255 699,39	1 457 660,39
E.II.	Inne rozliczenia międzyokresowe		1 469,54		212,96					11 525,81	243 088,38

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej		Łączny rachunek zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych (wariant porównawczy) sporządzony na dzień 31 grudnia 2017 r.	Załącznik nr 3 do Zarządzenia Nr 194/2018 Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 30.05.2017 r. w sprawie sprawozdania finansowego Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki za 2017 r.	
Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki ul. P.O.W. 10/12 97-200 Tomaszów Mazowiecki				
REGON 590648310				
			Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego
A.	Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej		250 595 977,39	284 043 216,27
A.I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów		2 009 122,49	2 241 469,97
A.II.	Zmiana stanu produktów (zwiększenia - wartość dodatnia, zmniejszenie - wartość ujemna)		-730,95	134 937,67
A.III.	Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki		0,00	0,00
A.IV.	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów		0,00	0,00
A.V.	Dotacje na finansowanie działalności podstawowej		0,00	0,00
A.VI.	Przychody z tytułu dochodów budżetowych		248 587 585,85	281 666 808,63
B.	Koszty działalności operacyjnej		199 415 977,26	216 807 235,51
B.I.	Amortyzacja		10 529 768,22	11 105 395,04
B.II.	Zużycie materiałów i energii		12 710 186,96	14 371 381,98
B.III.	Usługi obce		23 105 926,61	23 979 453,79
B.IV.	Podatki i opłaty		416 860,13	373 489,45
B.V.	Wynagrodzenia		65 936 834,51	69 946 823,99
B.VI.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników		15 853 114,34	16 529 436,25
B.VII.	Pozostałe koszty rodzajowe		193 872,12	317 151,30
B.VII l.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów		0,00	0,00
B.IX.	Inne świadczenia finansowane z budżetu		70 632 311,22	80 184 103,71
B.X.	Pozostałe obciążenia		37 103,15	0,00
C.	Zysk (strata) z działalności podstawowej (A - B)		51 180 000,13	67 235 980,76
D.	Pozostałe przychody operacyjne		1 779 349,24	37 741 860,39
D.I.	Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		0,00	0,00
D.II.	Dotacje		0,00	0,00
D.III.	Inne przychody operacyjne		1 779 349,24	37 741 860,39
E.	Pozostałe koszty operacyjne		1 350 042,01	37 201 273,30
E.I.	Koszty inwestycji finansowanych ze środków własnych samorządowych zakładów budżetowych i dochodów jednostek budżetowych gromadzonych na wydzielonym rachunku		27 617,30	0,00

E.II.	Pozostałe koszty operacyjne	1 322 424,71	37 201 273,30
F.	Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C + D - E)	51 609 307,36	67 776 567,85
G.	Przychody finansowe	365 003,78	1 247 391,73
G.I.	Dywidendy i udziały w zyskach	0,00	0,00
G.II.	Odsetki	352 891,36	218 550,31
G.III.	Inne	12 112,42	1 028 841,42
H.	Koszty finansowe	2 811 159,20	2 691 281,93
H.I.	Odsetki	2 625 303,83	2 411 620,04
H.II.	Inne	185 855,37	279 661,89
K.	K. Zysk (strata) brutto (F+G-H)	49 163 151,94	66 332 677,65
L.	Podatek dochodowy	0,00	0,00
M.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty) oraz nadwyżki środków obrotowych	0,00	0,00
N.	Zysk (strata) netto (K - L - M)	49 163 151,94	66 332 677,65

Symbol	Wyszczególnienie	Wartość
1	Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej uzyskane od jednostek i zakładów budżetowych	489 033,98
1a	Przychody netto ze sprzedaży produktów	165 752,80
1b	Przychody z tytułu dochodów budżetowych	288 467,77
1 c	Inne przychody operacyjne	34 813,41
2	Koszty działalności operacyjnej poniesione z tytułu zakupu materiałów i usług od jednostek i zakładów budżetowych oraz uiszczonych podatków i opłat na ich rzecz	489 033,98
2a	Zużycie materiałów i energii	9 657,18
2b	Usługi obce	45 604,74
2c	Podatki i opłaty	55 260,76
2d	Pozostałe koszty rodzajowe	84 510,00
2e	Inne świadczenia finansowane z budżetu	294 001,30
3	Środki na świadczenia pracownicze zabezpieczone w Wieloletniej Prognozie Finansowej	84 298 678,68

**Łączny rachunek zysków i strat, obejmujący
dane wynikające z rachunków zysków i strat samorządowych jednostek
budżetowych,
sporządzony za rok 2017- objaśnienia**

1. Łączny rachunek zysków i strat obejmuje dane wszystkich samorządowych jednostek budżetowych za okres roku budżetowego 2017 i obrazuje w jaki sposób ukształtowały się w nim określone wielkości przychodów i kosztów.
2. Pomimo braku związku przyczynowo-skutkowego w jednostkach budżetowych pomiędzy przychodami (dochodami) oraz ich kosztami, rachunek zysków i strat zawiera ustalenie wyniku finansowego na poszczególnych etapach: zysk (stratę) ze sprzedaży, zysk (stratę) z działalności operacyjnej, zysk (stratę) z działalności gospodarczej. Dane w rachunku zysków i strat prezentowane są z zapisów memoriałowych, czyli należnych, a nie koniecznie zrealizowanych wielkości. Dotyczy to zarówno przychodów (dochodów), jak i kosztów.
3. W łącznym rachunku zysków i strat po stronie przychodów, najistotniejszą pozycję stanowią **przychody z tytułu dochodów budżetowych**, które w 2017 roku wynosiły 281.666.808,63 zł, na wielkość których wpływ mają w szczególności realizowane dochody w tym zakresie przez Urząd Miasta (np. podatki i opłaty lokalne, udziały w PIT i CIT), a także przypisane, ale realizowane bezpośrednio w budżecie subwencji i dotacje.
4. Drugą co do wielkości pozycją przychodów w rachunku zysków i strat są **przychody netto ze sprzedaży produktów**, które w 2017 roku wynosiły 2.241.469,97 zł, na poziom których miały wpływ przede wszystkim przychody uzyskane przez szkoły ewidencjonowane na wydzielonym rachunku dochodów.
5. **Łącznie przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej** (poz. A rachunku zysków i strat) w 2017 roku wynosiły 284.043.216,27 zł i były wyższe od przychodów zrealizowanych w 2016 roku o 33.447.238,88 zł, tj. o 13,35%.
6. W pozycji **kosztów działalności operacyjnej** zaprezentowane zostały łączne koszty jednostek w klasycznym układzie rodzajowym, które za 2017 rok wynosiły 216.807.235,51 zł i były wyższe od kosztów działalności operacyjnej w 2016 roku o 17.391.258,25 zł, tj. o 8,72%.
7. **Koszty amortyzacji** to równowartość odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, od których odpisy umorzeniowe są dokonywane stopniowo według stawek amortyzacyjnych. W 2017 r. koszty amortyzacji wyniosły 11.105.395,04 zł.
8. **Zużycie materiałów i energii** to koszty zużytych przez jednostki dla potrzeb prowadzonej działalności materiałów i energii, środków żywności, pomocy dydaktycznych i książek, materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych, akcesoriów komputerowych w tym programów i licencji, a także odpisy umorzenia pozostałych środków trwałych i wyposażenia, umarzanych w 100% w momencie przekazania ich do użytku. Poniesione koszty stanowią kwotę 14.371.381,98 zł i są wyższe w stosunku do roku poprzedniego o 1.661.195,02 zł, tj. o 13,07%.
9. **Usługi obce** to koszty wykonanych na rzecz jednostek usług remontowych i usług pozostałych, usług zdrowotnych, usług konserwatorskich, usług dostępu do sieci Internet, opłat z tytułu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej komórkowej, zakupu usług od innych jednostek samorządu terytorialnego- koszty stanowią kwotę 23.979.453,79 zł.
10. **Podatki i opłaty**, to koszty poniesionych podatków i opłat z tytułu wpłat na rzecz izb rolniczych, wpłat na PFRON, podatku od nieruchomości, opłat na rzecz budżetu państwa i budżetów j.s.t.,

składek do przynależnych organizacji oraz różnych opłat i składek- koszty stanowią kwotę 373.489,45 zł.

11. **Wynagrodzenia**, to koszty poniesionych wynagrodzeń przez wszystkie jednostki na rzecz własnych pracowników i innych osób fizycznych nie będących pracownikami z tytułu: wynagrodzeń osobowych, dodatkowego wynagrodzenia rocznego, wynagrodzeń prowizyjnych i wynagrodzenia bezosobowego – koszty stanowią kwotę 69.946.823,99 zł i wzrosły w stosunku do ubiegłego roku o 4.009.989,48, tj. o 6,08%.
12. **Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników**, są to poniesione przez jednostki koszty z tytułu: składek na ubezpieczenia społeczne obciążające pracodawcę, składek na Fundusz Pracy, odpis na ZFŚS, szkolenia pracowników - poniesione koszty stanowią kwotę 16.529.436,25 zł.
13. **Pozostałe koszty rodzajowe**, są to koszty związane z podstawową działalnością jednostek, nie wymienione wyżej, do których zalicza się między innymi koszty podróży krajowych i zagranicznych, świadczenia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, wpłaty jednostek na fundusze celowe oraz różne wydatki na rzecz osób fizycznych- koszty stanowią kwotę 317.151,30 zł.
14. **Inne świadczenia finansowane z budżetu**, do których zalicza się wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń, nagrody o charakterze szczególnym niezaliczane do wynagrodzeń, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zasądzone renty, inne świadczenia społeczne, stypendia dla uczniów i pozostałe- stanowią kwotę 80.184.103,71 zł.
15. **Pozostałe obciążenia** nie wystąpiły.
16. **Pozostałe przychody operacyjne** wyniosły 37.741.860,39 zł. Pozycja pozostałych przychodów operacyjnych zawiera między innymi przychody z tytułu aportów wniesionych do Tomaszowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego oraz Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego, sprzedaży majątku, kar umownych uzyskanych od wykonawców usług, odszkodowań od ubezpieczycieli, wynagrodzenie płatnika, podatku VAT naliczonego do odliczenia stanowiącego wydatki budżetowe 2016 roku, a zarachowanego na dochody 2017 roku oraz przychody z tytułu postępowań sądowych.
17. **Pozostałe koszty operacyjne** wyniosły 37.201.273,30 zł i stanowią odpis aktualizujący należności z uwagi na ich uprawdopodobnioną nieściągalność. Pozostałe koszty obejmują między innymi koszty postępowań sądowych i egzekucyjnych oraz wypłaty odszkodowań za nieruchomości i niedostarczenie lokalu socjalnego, koszty związane z wniesieniem aportem środków trwałych do Spółek: Tomaszowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego oraz Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego.
18. **Przychody finansowe** stanowiły łącznie kwotę 1.247.391,73 zł, na które składają się głównie odsetki od środków na rachunkach bankowych oraz odsetki i koszty upomnień od zaległości z tytułu dochodów budżetowych z wyjątkiem kosztów upomnień i odsetek od podatków i niepodatkowych należności budżetowych.
19. **Koszty finansowe** powstałe w 2017 roku wynosiły 2.691.281,93 zł, w tym kwotę 2.411.620,04 zł stanowią odsetki, przede wszystkim od zaciągniętych kredytów i pożyczek na finansowanie deficytu budżetu oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz odsetki od zwrotów dotacji pobranych w nadmiernej wysokości i odsetki objęte odpisem aktualizacyjnym. Kwota 279.661,89 zł stanowi zwrot nienależnie wypłaconych świadczeń, umorzonych kosztów upomnienia od zaległości oraz prowizji z tytułu emisji obligacji.
20. **Łączny wynik finansowy netto** na działalności wszystkich jednostek budżetowych, w tym Urzędu Miasta za 2017 rok stanowi zysk w kwocie 66.332.677,65 zł, przy czym wynik z działalności Urzędu Miasta stanowił zysk w kwocie 238.028.196,11 zł, a wynik z działalności

pozostałych jednostek objętych łącznym rachunkiem zysków i strat, stanowił stratę w wysokości 171.695.518,46 zł.

21. Ukształtowanie się przedstawionego wyniku w pkt.20 jest działaniem poprawnym, bowiem co do zasady, celem działania jednostek budżetowych nie jest osiągnięcie przychodów, lecz realizowanie zadań, dla potrzeb których zostały utworzone, a koszty ich realizacji są pokrywane z budżetu. Natomiast Urząd jako specyficzna jednostka budżetowa jednostki samorządu terytorialnego ma za zadanie realizowanie przychodów (dochodów) należnych gminie, zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz realizowanie zadań nie przypisanych innym jednostkom. A zatem osiągnięte dochody w Urzędzie są przeznaczane nie tylko na pokrycie kosztów własnej działalności, ale także pokrycie kosztów innych jednostek. Ostatecznie osiągnięty zysk przeznacza się na finansowanie realizowanych inwestycji.
22. Szczegółowe zestawienie rachunków zysków i strat w układzie poszczególnych jednostek objętych łącznym rachunkiem zysków i strat, zawiera załącznik Nr 3.1 do zarządzenia.
23. W informacji uzupełniającej do rachunku zysków i strat podano wielkości przychodów i kosztów podlegających wyłączeniu ze sprawozdania, a dotyczących wzajemnych rozliczeń między jednostkami. Załącznik 3.1. przedstawia łączny rachunek wyników jednostek budżetowych z uwzględnieniem przedmiotowych wyłączeń. Wyłączenia, o których mowa zostały uwzględnione w sprawozdaniu (załącznik 3) zgodnie z § 20 ust.2 i 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 760).
Pozycje wzajemnych wyłączeń dotyczą w głównej mierze przychodów i kosztów z tytułu podatku od nieruchomości, opłaty za trwałe zarząd i gospodarowanie odpadami oraz przychodów i kosztów dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach finansowanych przez MOPS dotacją z budżetu państwa.

Zestawienie rachunku zysków i strat w układzie jednostek objętych łącznym rachunkiem zysków i strat sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 r.

	RZS- Sprawozdanie łączne jednostek budżetowych	URZĄD MIASTA		SZKOŁY I PRZEDSZKOŁA		MOPS		ZDIUM		CUW
		Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku bieżącego
A.	Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej	242 402 453,71	275 055 405,44	5 299 035,19	5 347 664,93	725 546,64	936 390,80	2 406 629,34	2 569 499,84	
A.I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów			2 308 254,54	2 407 222,77					
A.II.	Zmiana stanu produktów (zwiększenia - wartość dodatnia, zmniejszenie - wartość ujemna)			-730,95					134 937,67	
A.III.	Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki									
A.IV.	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów									
A.V.	Dotacje na finansowanie działalności podstawowej									
A.VI.	Przychody z tytułu dochodów budżetowych	242 402 453,71	275 055 405,44	2 991 511,60	2 940 442,16	725 546,64	936 390,80	2 406 629,34	2 434 562,17	
B.	Koszty działalności operacyjnej	31 572 921,43	35 018 552,50	71 782 396,23	73 710 361,72	75 564 631,54	85 659 354,73	16 818 379,10	17 817 905,86	1 271 638,51
B.I.	Amortyzacja	7 905 520,23	8 455 021,77	2 221 520,03	2 247 476,53	87 311,75	86 712,55	80 300,90	192 780,27	1 425,13
B.II.	Zużycie materiałów i energii	1 785 976,74	2 735 037,75	8 136 476,13	8 756 185,29	302 897,87	291 998,75	2 217 169,81	2 234 419,40	63 770,66
B.III.	Usługi obce	8 727 391,46	9 177 378,47	2 584 864,84	2 869 515,28	317 083,76	278 876,47	11 379 037,63	11 501 458,96	65 663,60
B.IV.	Podatki i opłaty	227 361,58	327 743,04	156 070,75	564,76	16 003,77	14 456,29	37 705,65	69 384,63	0,00
B.V.	Wynagrodzenia	9 749 009,52	10 868 466,97	47 245 831,32	48 215 600,77	3 593 853,71	4 186 508,36	2 469 470,72	3 083 665,36	960 488,49
B.VI.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników	2 543 401,02	2 780 057,27	11 332 441,90	11 416 168,71	762 767,13	876 430,13	570 348,00	674 123,51	177 099,17
B.VII.	Pozostałe koszty rodzajowe	39 658,00	105 505,74	68 019,26	180 414,38	39 615,51	40 044,66	27 419,64	62 073,73	3 191,46
B.VIII.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów									
B.IX.	Inne świadczenia finansowane z budżetu	594 602,88	569 341,49	37 172,00	24 436,00	70 444 921,64	79 884 327,52			
B.X.	Pozostałe obciążenia					176,40		36 926,75		
C.	Zysk (strata) ze sprzedaży (A - B)	210 829 532,28	240 036 852,94	-66 483 361,04	-68 362 696,79	-74 839 084,90	-84 722 963,93	-14 411 749,76	-15 248 406,02	-1 271 638,51
D.	Pozostałe przychody operacyjne	773 516,88	36 729 677,83	782 893,89	784 673,13	87 311,75	86 712,55	23 688,56	67 661,23	261,38
D.I.	Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych									
D.II.	Dotacje									
D.III.	Inne przychody operacyjne	773 516,88	36 729 677,83	782 893,89	784 673,13	87 311,75	86 712,55	23 688,56	67 661,23	261,38
E.	Pozostałe koszty operacyjne	1 317 074,31	37 194 974,50	31 120,42	6 298,80			2 272,28		
E.I.	Koszty inwestycji finansowanych ze środków własnych samorządowych zakładów budżetowych i dochodów jednostek budżetowych gromadzonych na wydzielonym rachunku			27 617,30						
E.II.	Pozostałe koszty operacyjne	1 317 074,31	37 194 974,50	3 503,12	6 298,80			2 272,28		
F.	Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C + D - E)	210 285 974,85	239 571 556,27	-65 731 587,57	-67 584 322,46	-74 751 773,15	-84 636 251,38	-14 390 333,48	-15 180 744,79	-1 271 377,13
G.	Przychody finansowe	262 204,87	1 147 867,69	25 852,37	26 848,84	60 645,36	50 827,90	13 578,55	18 356,32	578,07
G.I.	Dywidendy i udziały w zyskach									
G.II.	Odsetki	252 704,85	122 722,10	25 852,37	26 250,21	60 645,36	50 827,90	11 966,15	15 259,12	578,07
G.III.	Inne	9 500,02	1 025 145,59		598,63			1 612,40	3 097,20	
H.	Koszty finansowe	2 811 139,20	2 691 227,85	20,00						
H.I.	Odsetki	2 625 303,83	2 411 565,96							
H.II.	Inne	185 835,37	279 661,89	20,00						
K.	Zysk (strata) brutto (I +- J)	207 737 040,52	238 028 196,11	-65 705 755,20	-67 557 473,62	-74 691 127,79	-84 585 423,48	-14 376 754,93	-15 162 388,47	-1 270 799,06
L.	Podatek dochodowy									
M.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty) oraz nadwyżki środków obrotowych									
N.	Zysk (strata) netto (K - L - M)	207 737 040,52	238 028 196,11	-65 705 755,20	-67 557 473,62	-74 691 127,79	-84 585 423,48	-14 376 754,93	-15 162 388,47	-1 270 799,06

Zestawienie rachunku zysków i strat w układzie jednostek objętych łącznym rachunkiem zysków i strat sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 r.

	RZS- Sprawozdanie łączne jednostek budżetowych	ORDN		ŻŁOBEK		STRAŻ MIEJSKA		Wylączenia		RAZEM	
		Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego
A.	Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej	29 715,83	65 864,58	260 882,40	289 188,10	369,37	233 423,15	-528 655,09	-454 220,57	250 595 977,39	284 043 216,27
A.I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów	29 715,83						-328 847,88	-165 752,80	2 009 122,49	2 241 469,97
A.II.	Zmiana stanu produktów (zwiększenia - wartość dodatnia, zmniejszenie - wartość ujemna)									-730,95	134 937,67
A.III.	Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki										
A.IV.	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów										
A.V.	Dotacje na finansowanie działalności podstawowej										
A.VI.	Przychody z tytułu dochodów budżetowych		65 864,58	260 882,40	289 188,10	369,37	233 423,15	-199 807,21	-288 467,77	248 587 585,85	281 666 808,63
B.	Koszty działalności operacyjnej	1 400 998,23	1 435 472,48	1 037 473,48	1 139 890,46	1 767 832,34	1 243 093,23	-528 655,09	-489 033,98	199 415 977,26	216 807 235,51
B.I.	Amortyzacja	87 590,18	53 260,69	44 157,63	46 883,36	103 367,50	21 834,74			10 529 768,22	11 105 395,04
B.II.	Zużycie materiałów i energii	95 333,34	106 157,06	120 458,62	115 658,24	51 963,69	77 812,01	-89,24	-9 657,18	12 710 186,96	14 371 381,98
B.III.	Usługi obce	75 400,67	85 075,33	22 463,74	19 812,13	31 940,25	27 278,29	-32 255,74	-45 604,74	23 105 926,61	23 979 453,79
B.IV.	Podatki i opłaty	6 406,00	12 120,45	53,24	53,24	24 813,90	4 427,80	-51 554,76	-55 260,76	416 860,13	373 489,45
B.V.	Wynagrodzenia	916 689,29	963 283,99	697 751,09	793 595,26	1 264 228,86	875 214,79			65 936 834,51	69 946 823,99
B.VI.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników	202 981,99	209 361,66	151 808,16	162 917,27	289 366,14	233 278,53			15 853 114,34	16 529 436,25
B.VII.	Pozostałe koszty rodzajowe	16 596,76	6 213,30	781,00	970,96	2 152,00	3 247,07	-370,05	-84 510,00	193 872,12	317 151,30
B.VIII.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów										
B.IX.	Inne świadczenia finansowane z budżetu							-444 385,30	-294 001,30	70 632 311,22	80 184 103,71
B.X.	Pozostałe obciążenia									37 103,15	0,00
C.	Zysk (strata) ze sprzedaży (A - B)	-1 371 282,40	-1 369 607,90	-776 591,08	-850 702,36	-1 767 462,97	-1 009 670,08		34 813,41	51 180 000,13	67 235 980,76
D.	Pozostałe przychody operacyjne	53 035,46	52 506,28	59 327,70	55 181,40			-425,00	-34 813,41	1 779 349,24	37 741 860,39
D.I.	Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych										
D.II.	Dotacje										
D.III.	Inne przychody operacyjne	53 035,46	52 506,28	59 327,70	55 181,40			-425,00	-34 813,41	1 779 349,24	37 741 860,39
E.	Pozostałe koszty operacyjne							-425,00		1 350 042,01	37 201 273,30
E.I.	Koszty inwestycji finansowanych ze środków własnych samorządowych zakładów budżetowych i dochodów jednostek budżetowych gromadzonych na wydzielonym rachunku									27 617,30	
E.II.	Pozostałe koszty operacyjne							-425,00		1 322 424,71	37 201 273,30
F.	Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C + D - E)	-1 318 246,94	-1 317 101,62	-717 263,38	-795 520,96	-1 767 462,97	-1 009 670,08			51 609 307,36	67 776 567,85
G.	Przychody finansowe	847,77	1 351,94	1 382,99	790,49	491,87	770,48			365 003,78	1 247 391,73
G.I.	Dywidendy i udziały w zyskach										
G.II.	Odsetki	847,77	1 351,94	382,99	790,49	491,87	770,48			352 891,36	218 550,31
G.III.	Inne			1 000,00						12 112,42	1 028 841,42
H.	Koszty finansowe						54,08			2 811 159,20	2 691 281,93
H.I.	Odsetki						54,08			2 625 303,83	2 411 620,04
H.II.	Inne									185 855,37	279 661,89
K.	Zysk (strata) brutto (I +- J)	-1 317 399,17	-1 315 749,68	-715 880,39	-794 730,47	-1 766 971,10	-1 008 953,68			49 163 151,94	66 332 677,65
L.	Podatek dochodowy										
M.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty) oraz nadwyżki środków obrotowych										
N.	Zysk (strata) netto (K - L - M)	-1 317 399,17	-1 315 749,68	-715 880,39	-794 730,47	-1 766 971,10	-1 008 953,68			49 163 151,94	66 332 677,65

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki ul. P.O.W. 10/16 97-200 Tomaszów Mazowiecki	Łączne zestawienie zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych	Załącznik nr 4 do Zarządzenia Nr 194/2018 Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 30.05.2018 w sprawie sprawozdania finansowego Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki za 2017 r.	
REGON 590648310			
	Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	
I. Fundusz jednostki na początku okresu (BO)	437 549 759,89	439 730 953,89	
I.1. Zwiększenie funduszu (z tytułu)	415 758 681,71	589 024 591,32	
I.1.1. Zysk bilansowy za rok ubiegły	142 588 194,16	207 737 040,52	
I.1.2. Zrealizowane wydatki budżetowe	236 721 484,63	305 626 108,63	
I.1.3. Zrealizowane płatności ze środków europejskich	0,00	0,00	
I.1.4. Środki na inwestycje	32 732 030,50	70 157 528,47	
I.1.5. Aktualizacja wyceny środków trwałych	0,00	0,00	
I.1.6. Nieodpłatnie otrzymane środki trwałe i środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne i prawne	2 650 632,29	5 070 705,49	
I.1.7. Aktywa przejęte od zlikwidowanych lub połączonych jednostek	0,00	0,00	
I.1.8. Aktywa otrzymane w ramach centralnego zaopatrzenia	0,00	0,00	
I.1.9. Pozostałe odpisy z wyniku finansowego za rok bieżący	0,00	0,00	
I.1.10. Inne zwiększenia	1 066 340,13	433 208,21	
I.2. Zmniejszenia funduszu jednostki (z tytułu)	413 577 487,71	538 208 884,98	
I.2.1. Strata za rok ubiegły	114 247 150,09	158 573 888,58	
I.2.2. Zrealizowane dochody budżetowe	245 664 120,62	286 448 608,57	
I.2.3. Rozliczenie wyniku finansowego i środków obrotowych za rok ubiegły	7 671,72	1 343,24	
I.2.4. Dotacje i środki na inwestycje	48 282 023,38	88 668 512,38	
I.2.5. Aktualizacja środków trwałych	0,00	0,00	
I.2.6. Wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych i środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych	836 332,01	1 192 848,90	
I.2.7. Pasywa przejęte od zlikwidowanych lub połączonych jednostek	0,00	0,00	
I.2.8. Aktywa przekazane w ramach centralnego zaopatrzenia	0,00	0,00	
I.2.9. Inne zmniejszenia	4 540 189,89	3 323 683,31	
II. Fundusz jednostki na koniec okresu (BZ)	439 730 953,89	490 546 660,23	

III.	Wynik finansowy netto za rok bieżący (+,-)	49 163 151,94	66 332 677,65
III.1.	zysk netto (+)	207 737 040,52	238 028 196,11
III.2.	strata netto (-)	-158 573 888,58	-171 695 518,46
IV.	Nadwyżka dochodów jednostek budżetowych, nadwyżka środków obrotowych samorządowych zakładów budżetowych	1 343,27	37 213,96
V.	Fundusz (II+,-III-IV)	488 892 762,56	556 842 123,92

Informacje uzupełniające istotne dla oceny rzetelności i przejrzystości sytuacji finansowej.

Symbol	Wyszczególnienie	Wartość
1	Nieodpłatnie otrzymane środki trwałe i środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne i prawne	11 286 482,14
2	Aktywa przejęte od zlikwidowanych i połączonych jednostek	0,00
3	Wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych i środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych	11 286 482,14
4	Inne zwiększenia (pomoce dydaktyczne z programu unijnego)	0,00
5	Inne zmniejszenia	54 382,99
6	Inne zwiększenia	54 382,99

**Łączne zestawienie zmian w funduszu,
obejmujące dane wynikające
z zestawień zmian w funduszu samorządowych
jednostek budżetowych,
sporządzone na dzień 31 grudnia 2017 roku- objaśnienia**

1. Zestawienie zmian funduszu obrazuje zmiany funduszu jednostek objętych łącznym zestawieniem. Szczegółowe zestawienie zmian w układzie jednostek zawiera załącznik Nr 4.1 do zarządzenia.
2. Pierwszą pozycją łącznego zestawienia jest fundusz na początek okresu, czyli bilans otwarcia. Kolejne pozycje to zwiększenia funduszu, z podziałem na tytuły tych zwiększeń oraz zmniejszenia funduszu, również z podziałem na tytuły tych zmniejszeń.
3. Wśród tytułów zwiększeń i zmniejszeń funduszu na uwagę zasługuje przede wszystkim zysk lub strata bilansowa za rok ubiegły, które w oczywisty sposób zwiększają lub zmniejszają fundusz. W wyniku osiągniętego zysku za 2016 rok fundusz jednostek zwiększył się o 207.737.040,52 zł, a na skutek poniesionej straty zmniejszył się o 158.573.888,58 zł.
4. Drugą istotną przyczyną zwiększenia i zmniejszenia funduszu jednostek są zrealizowane w okresie sprawozdawczym wydatki budżetowe, które w 2017 roku zwiększyły fundusz o 305.626.108,63 zł oraz dochody budżetowe, które zmniejszyły fundusz o 286.448.608,57 zł.
5. Pozostałe tytuły zmniejszeń lub zwiększeń mogą występować z różną częstotliwością i są charakterystyczne dla działalności jednostek w konkretnej j.s.t., a zatem kolejnymi pozycjami, które zwiększyły fundusz jednostek są środki trwałe przyjęte w okresie sprawozdawczym do użytkowania, powstałe w wyniku inwestycji w kwocie 70.157.528,47 zł, wartość nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych w kwocie 5.070.705,49 zł oraz inne zwiększenia w kwocie 433.208,21 zł, obejmujące przede wszystkim podwyższenie kapitału zakładowego dla Tomaszowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego oraz nadwyżki inwentaryzacyjne. Natomiast na zmniejszenie funduszu w 2017 roku wpływ miały udzielone z budżetu dotacje i przekazane środki na inwestycje w kwocie 88.668.512,38 zł, wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych w kwocie 1.192.848,90 zł oraz inne zmniejszenia w kwocie 3.323.683,31 zł, wynikające przede wszystkim z likwidacji środków trwałych, przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności oraz podatku VAT.
6. Fundusz jednostek na koniec okresu sprawozdawczego, po uwzględnieniu wyżej opisanych zmian wynosi 490.546.660,23 i jest wyższy od stanu na początku okresu o 50.815.706,34 zł, a więc wzrósł o 11,56%. Natomiast po uwzględnieniu wyniku finansowego roku 2017 oraz nadwyżki na wydzielonym rachunku dochodów samorządowych jednostek budżetowych ostateczna wartość funduszu wynosi 556.842.123,92 zł i jest wyższa od stanu na początku roku o 67.949.361,36 zł, tj. o 13,90%.
7. Istotne informacje, jakie można uzyskać z tego sprawozdania, to kierunki zmian funduszu- wzrost lub spadek oraz przyczyny- tytuły, które wpływają na te zmiany.
8. Informacja uzupełniająca do Zestawienia zmian w funduszu jednostki zawiera informacje o wzajemnych wyłączeniach ujętych w sprawozdaniu, a zatem:
 - kwota 11.286.482,14 zł pomniejsza pozycję I.1.6. (załącznik 4.1 część II) do kwoty 5.070.705,49 zł oraz pozycję I.2.6 do kwoty 1.192.848,90 zł,
 - kwota 54.382,99 pomniejsza pozycję I.1.10. (załącznik 4.1 część II) do kwoty 433.208,21 zł oraz pozycję I.2.9. do kwoty 3.323.683,31 zł,

oraz odpowiednio wpływają na kwoty podsumowań . Wyłączenia dotyczą w głównej mierze nieodpłatnie przekazanego majątku pomiędzy jednostkami budżetowymi.

Zestawienie zmian w funduszu w układzie jednostek objętych łącznym zestawieniem zmian w funduszu sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 r.

	Zestawienie Zmian w Funduszu- zestawienie zbiorcze	URZĄD MIASTA		SZKOŁY I PRZEDSZKOLA		MOPS		ZDIUM i OSiR		CUW
		Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku bieżącego
I.	Fundusz jednostki na początku okresu (BO)	264 945 907,17	220 739 745,42	124 737 452,83	123 817 823,81	39 092 740,60	70 970 736,21	2 503 494,23	17 512 373,74	
I.1.	Zwiększenie funduszu (z tytułu)	249 720 451,05	414 770 545,25	67 916 613,98	76 024 884,35	75 529 670,38	85 530 466,60	21 193 094,20	19 031 271,98	1 201 743,29
I.1.1.	Zysk bilansowy za rok ubiegły	142 588 194,16	207 737 040,52							
I.1.2.	Zrealizowane wydatki budżetowe	73 715 312,46	129 381 960,48	66 397 158,61	67 816 135,41	75 529 670,38	85 530 466,60	17 036 639,21	17 965 767,09	1 190 698,60
I.1.3.	Zrealizowane płatności ze środków europejskich na rzecz jednostki budżetowej									
I.1.4.	Środki na inwestycje	31 719 395,87	69 897 007,93	189 337,67	14 188,90			788 927,66	228 858,14	
I.1.5.	Aktualizacja wyceny środków trwałych									
I.1.6.	Nieodpłatnie otrzymane środki trwałe i środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne i prawne	988 508,72	7 334 078,48	1 178 387,85	8 127 651,07			3 367 527,33	836 646,75	11 044,69
I.1.7.	Aktywa przejęte od zlikwidowanych (połączonych) jednostek			128 739,56						
I.1.8.	Aktywa otrzymane w ramach centralnego zaopatrzenia									
I.1.9.	Pozostałe odpisy z wyniku finansowego za rok bieżący									
I.1.10.	Inne zwiększenia	709 039,84	420 457,84	22 990,29	66 908,97					
I.2.	Zmniejszenia funduszu jednostki	293 926 612,80	373 687 482,78	68 836 243,00	78 555 284,46	43 651 674,77	75 718 114,15	6 184 214,69	17 059 249,97	839,45
I.2.1.	Strata za rok ubiegły	0,00	0,00	65 762 760,97	65 705 755,20	42 367 779,84	74 691 127,79	2 503 494,23	14 376 754,93	
I.2.2.	Zrealizowane dochody budżetowe	239 390 519,58	279 686 733,89	2 767 961,48	2 683 183,34	754 964,25	940 273,81	2 344 903,01	2 439 776,52	839,45
I.2.3.	Rozliczenie wyniku finansowego i środków obrotowych za rok ubiegły			7 671,72	1 343,24					
I.2.4.	Dotacje i środki na inwestycje	47 297 006,05	88 407 991,84	161 720,37	14 188,90			788 927,66	228 858,14	
I.2.5.	Aktualizacja wyceny środków trwałych									
I.2.6.	Wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych i środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych	2 833 494,46	2 400 683,42	128 739,56	10 067 602,93	441 618,93		546 889,79		
I.2.7.	Pasywa przejęte od zlikwidowanych (połączonych) jednostek									
I.2.8.	Aktywa przekazane w ramach centralnego zaopatrzenia									
I.2.9.	Inne zmniejszenia	4 405 592,71	3 192 073,63	7 388,90	83 210,85	87 311,75	86 712,55		13 860,38	
II.	Fundusz jednostki na koniec okresu (BZ)	220 739 745,42	261 822 807,89	123 817 823,81	121 287 423,70	70 970 736,21	80 783 088,66	17 512 373,74	19 484 395,75	1 200 903,84
III.	Wynik finansowy netto za rok bieżący (+,-)	207 737 040,52	238 028 196,11	-65 705 755,20	-67 557 473,62	-74 691 127,79	-84 585 423,48	-14 376 754,93	-15 162 388,47	-1 270 799,06
III.1.	zysk netto (+)	207 737 040,52	238 028 196,11							
III.2.	strata netto (-)			-65 705 755,20	-67 557 473,62	-74 691 127,79	-84 585 423,48	-14 376 754,93	-15 162 388,47	-1 270 799,06
IV.	Nadwyżka dochodów samorządowych jednostek budżetowych, nadwyżka środków obrotowych samorządowych zakładów budżetowych			1 343,27	37 213,96					
V.	Fundusz (II+,-III-IV)	428 476 785,94	499 851 004,00	58 110 725,34	53 692 736,12	-3 720 391,58	-3 802 334,82	3 135 618,81	4 322 007,28	-69 895,22

Zestawienie zmian w funduszu w układzie jednostek objętych łącznym zestawieniem zmian w funduszu sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 r.

	Zestawienie Zmian w Funduszu- zestawienie zbiorcze	ORDN		ŻŁOBEK		STRAŻ MIEJSKA		Wyłączenia i korekty		RAZEM	
		Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego
I.	Fundusz jednostki na początku okresu (BO)	2 258 095,10	2 713 830,42	2 208 709,21	2 283 794,39	1 803 360,75	1 692 649,90			437 549 759,89	439 730 953,89
I.1.	Zwiększenie funduszu (z tytułu)	1 752 573,61	1 402 546,88	1 093 932,57	1 080 106,39	1 666 756,65	1 323 891,71	-3 114 410,73	-11 340 865,13	415 758 681,71	589 024 591,32
I.1.1.	Zysk bilansowy za rok ubiegły									142 588 194,16	207 737 040,52
I.1.2.	Zrealizowane wydatki budżetowe	1 383 894,31	1 391 306,49	992 053,01	1 080 106,39	1 666 756,65	1 269 667,57			236 721 484,63	305 626 108,63
I.1.3.	Zrealizowane płatności ze środków europejskich na rzecz jednostki budżetowej										
I.1.4.	Środki na inwestycje	34 369,30	11 016,00				6 457,50			32 732 030,50	70 157 528,47
I.1.5.	Aktualizacja wyceny środków trwałych										
I.1.6.	Nieodpłatnie otrzymane środki trwałe i środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne i prawne			101 879,56			47 766,64	-2 985 671,17	-11 286 482,14	2 650 632,29	5 070 705,49
I.1.7.	Aktywa przejęte od zlikwidowanych (połączonych) jednostek							-128 739,56			
I.1.8.	Aktywa otrzymane w ramach centralnego zaopatrzenia										
I.1.9.	Pozostałe odpisy z wyniku finansowego za rok bieżący										
I.1.10.	Inne zwiększenia	334 310,00	224,39						-54 382,99	1 066 340,13	433 208,21
I.2.	Zmniejszenia funduszu jednostki	1 296 838,29	1 459 125,49	1 018 847,39	1 062 031,58	1 777 467,50	2 007 622,23	-3 114 410,73	-11 340 865,13	413 577 487,71	538 208 884,98
I.2.1.	Strata za rok ubiegły	1 173 089,95	1 317 399,17	697 535,39	715 880,39	1 742 489,71	1 766 971,10			114 247 150,09	158 573 888,58
I.2.2.	Zrealizowane dochody budżetowe	83 599,06	117 456,74	321 312,00	346 151,19	861,24	234 193,63			245 664 120,62	286 448 608,57
I.2.3.	Rozliczenie wyniku finansowego i środków obrotowych za rok ubiegły									7 671,72	1 343,24
I.2.4.	Dotacje i środki na inwestycje	34 369,30	11 016,00				6 457,50			48 282 023,38	88 668 512,38
I.2.5.	Aktualizacja wyceny środków trwałych										
I.2.6.	Wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych i środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych		11 044,69					-3 114 410,73	-11 286 482,14	836 332,01	1 192 848,90
I.2.7.	Pasywa przejęte od zlikwidowanych (połączonych) jednostek										
I.2.8.	Aktywa przekazane w ramach centralnego zaopatrzenia										
I.2.9.	Inne zmniejszenia	5 779,98	2 208,89			34 116,55			-54 382,99	4 540 189,89	3 323 683,31
II.	Fundusz jednostki na koniec okresu (BZ)	2 713 830,42	2 657 251,81	2 283 794,39	2 301 869,20	1 692 649,90	1 008 919,38			439 730 953,89	490 546 660,23
III.	Wynik finansowy netto za rok bieżący (+,-)	-1 317 399,17	-1 315 749,68	-715 880,39	-794 730,47	-1 766 971,10	-1 008 953,68			49 163 151,94	66 332 677,65
III.1.	zysk netto (+)									207 737 040,52	238 028 196,11
III.2.	strata netto (-)	-1 317 399,17	-1 315 749,68	-715 880,39	-794 730,47	-1 766 971,10	-1 008 953,68			-158 573 888,58	-171 695 518,46
IV.	Nadwyżka dochodów samorządowych jednostek budżetowych, nadwyżka środków obrotowych samorządowych zakładów budżetowych									1 343,27	37 213,96
V.	Fundusz (II+,-III-IV)	1 396 431,25	1 341 502,13	1 567 914,00	1 507 138,73	-74 321,20	-34,30			488 892 762,56	556 842 123,92